

HOOQGHEEMRAADSCHAP
**DE STICHTSE
RIJNLANDEN**

Datum: 7 juni 2026
Ons kenmerk:
Aan: Algemeen Bestuur dd 08-07-2026
Van: Klankbordgroep Digitale Transformatie (Kbg DT)
Betreft : Advies inzake inzet Digitale Transformatie in Voorjaarsnota 2026

Toelichting

Het Algemeen Bestuur (AB) heeft in de vorige bestuursperiode (motie 001-2022) een Klankbordgroep Digitale Transformatie (afgekort als Kbg DT) ingesteld met onder meer als doel bestuursvoorstellen vooraf te controleren op:

- A. prioritering
- B. begrijpbaarheid
- C. onderbouwing van (maatschappelijke en organisatie) effecten
- D. uitvoerbaarheid
- E. relatie tot Visie op de Digitale Transformatie
- F. samenhang met ander beleid en op scherpe formulering van de voorgelegde keuzes aan het AB.

In de vergadering van de Klankbordgroep Digitale Transformatie dd. 20 mei jl. is besloten om, net als voorgaande jaren, een gezamenlijke notitie op te stellen. Met deze notitie wil de Kbg DT bijdragen aan een meer samenhangende en bestuurlijk gerichte bespreking van digitalisering en Digitale Transformatie in het AB, in het bijzonder bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2026 in de AB-vergadering van 8 juli 2026.

Onderstaand vindt u onze constatering en adviezen ten behoeve van het verdere gesprek in de betreffende AB-vergadering.

Constateringen:

De Kbg DT heeft geconstateerd dat:

- De ambities in de Voorjaarsnota op het gebied van digitalisering en Digitale Transformatie duidelijk terugkomen. Het wordt steeds zichtbaarder dat digitalisering door een groot aantal thema's van het waterschap heen loopt. De Voorjaarsnota positioneert digitalisering terecht niet als een losstaand ICT-onderwerp, maar als randvoorwaarde voor het betrouwbaar uitvoeren van de kerntaken. Dit komt onder meer terug bij Besturen, organiseren en digitaliseren, de Nederlandse Digitaliseringsstrategie, informatievoorziening, procesinrichting, datagedreven sturing, digitale dienstverlening, datakwaliteit, informatiebeveiliging en de modernisering van digitale kanalen. Ook binnen de bredere weerbaarheidsopgave wordt digitale weerbaarheid nadrukkelijk genoemd als onderdeel van fysieke en sociale weerbaarheid. Verder komt Digitale Transformatie terug in Zuiveringsbeheer, onder andere via digitale monitoring, cybersecuritydetectie, OT-weerbaarheid, kwetsbaarheidsscans, beheer van OT-hardware, datagedreven zuiveringen, ontsluiting van proces- en assetdata, risicogestuurd en voorspellend onderhoud, simulatie en modellering. Ook bij Waterveiligheid en Watersysteembeheer is de beweging zichtbaar naar meer monitoring, meetreeksen, meetnetten, data en betere stuurinformatie.

- Tegelijkertijd constateert de Kbg DT dat digitalisering en Digitale Transformatie op diverse plekken in de Voorjaarsnota terugkomen. Dat onderstreept het belang van het onderwerp, maar maakt het totaalbeeld voor het AB ook minder overzichtelijk. Het is daardoor niet altijd eenvoudig om in één oogopslag de samenhang, prioritering, financiële inzet en bestuurlijke keuzes rond de digitale transformatie te overzien. De Kbg DT adviseert daarom om de samenhang en de bestuurlijke keuzes rond dit onderwerp compacter en integraler zichtbaar te maken.
- De Kbg DT ziet het als een positieve ontwikkeling dat digitalisering expliciet onderdeel is van het hoofdproces Besturen, organiseren en digitaliseren. Gelet op de breedte en urgentie van de digitale opgave is dit terecht. De Voorjaarsnota laat zien dat digitalisering raakt aan de manier waarop HDSR bestuurt, organiseert, verantwoordt, beveiligt, samenwerkt, uitvoert en zijn dienstverlening inricht. Daarmee wordt duidelijker dat Digitale Transformatie niet alleen ondersteunend is, maar ook mede bepalend is voor de uitvoeringskracht en weerbaarheid van het waterschap.
- De Kbg DT waardeert het dat de Voorjaarsnota laat zien dat digitalisering en Digitale Transformatie niet vrijblijvend zijn, maar worden ondersteund met financiële inzet. De opgenomen middelen voor onder meer digitale weerbaarheid, OT-weerbaarheid, datagedreven zuiveringen, digitale monitoring, cybersecurity, procesinrichting en digitale dienstverlening laten zien dat HDSR investeert in een toekomstbestendige en weerbare organisatie. De Kbg DT ziet dit als een belangrijke stap om Digitale Transformatie nadrukkelijker te verbinden aan de kerntaken van het waterschap. Wel merkt de Kbg DT op dat deze middelen verspreid over verschillende onderdelen van de Voorjaarsnota zijn opgenomen, onder meer bij Bestuur, organisatie en digitalisering en bij Zuiveringsbeheer. In het licht van het eerdere advies, adviseert de Kbg DT om een integraal overzicht van de financiële middelen op te nemen.
- In algemene zin wijst De Kbg DT er nogmaals op dat het van belang is om het AB goed te blijven meenemen in de diverse thema's die raken aan Digitale Transformatie. Het onderwerp snijdt inmiddels door veel inhoudelijke en organisatorische thema's van het waterschap heen. Juist daarom is blijvende bestuurlijke duiding nodig. De Kbg DT moedigt aan om in deze AB-periode nog ten minste één themasessie te organiseren over digitale autonomie en digitale soevereiniteit, gelet op de grote maatschappelijke relevantie van dit thema, ook voor het waterschap. Daarbij kan ook worden gedacht aan een themasessie over digitale weerbaarheid, afhankelijkheden van leveranciers.

Samenvattend:

- De Kbg DT spreekt haar waardering uit voor de manier waarop digitalisering en Digitale Transformatie in de Voorjaarsnota 2026 nadrukkelijk zijn verbonden aan de kerntaken van HDSR. De Voorjaarsnota maakt zichtbaar dat digitale weerbaarheid, datagedreven werken, informatiebeveiliging, procesinrichting en digitale dienstverlening noodzakelijke voorwaarden zijn voor een betrouwbaar, wendbaar en toekomstbestendig waterschap.
- Wel vraagt de Kbg DT aandacht voor het bestuurlijke en financiële totaalbeeld. Doordat Digitale Transformatie op veel plaatsen in de Voorjaarsnota terugkomt, is de volledige inzet op dit thema enigszins versnipperd weergegeven.
- Met deze kleine kanttekening steunt de Kbg DT de ingezette richting. De Kbg DT ziet dat HDSR belangrijke stappen zet om Digitale Transformatie niet als apart programma naast de organisatie te plaatsen, maar als randvoorwaarde voor de uitvoering van de maatschappelijke opgaven van het waterschap. Dat verdient waardering. Daarbij onderstreept de Kbg DT het belang om de belangrijkste digitale thema's regelmatig (via verschillende wegen) terug te laten komen in het AB om de bestuurlijke kennisopbouw, betrokkenheid, gesprek en sturing op dit thema te borgen.